

Nr 262.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående medgivande att låta Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutne övertaga verksamheten vid lotsverkets livräddningsstationer på Gotland; given Stockholms slott den 14 maj 1943.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Herman Eriksson.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 maj 1943.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WIGFORSS, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Departementschefen, statsrådet Eriksson, anför:

Sedan lotsstyrelsen i skrivelse den 15 juni 1937 framlagt förslag till organisation av livräddningsväsendet, bemyndigade Kungl. Maj:t — efter att därtill hava inhämtat riksdagens medgivande (1938 års statsverksprop. X H. T. p. 45; r. skr. nr 128) — i brev den 8 april 1938 lotsstyrelsen att med Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutne träffa avtal angående uppdelning av livräddningsväsendets handhavande mellan lotsverket och sällskapet i huvudsaklig överensstämmelse med ett av styrelsen uppgjort förslag i ämnet att gälla tillsvidare. Enligt organisationsförslaget skulle av de 37 livräddningsstationer, som då ansågos erforderliga, 21 stationer komma att lyda under sällskapet och övriga 16 stationer tillhöra lotsverket. I den mellan lotsstyrelsen och sällskapet jämlikt bemyndigandet träffade överenskommelsen stadgades bl. a., att livräddningsväsendet vid kusterna av Gotland med tillhörande öar tillsvidare skulle vara fördelat mellan lotsverket och sällskapet på sätt före överenskommelsens ingående var fallet men att det skulle

ankomma på särskild överenskommelse mellan staten och sällskapet huruvida och på vilka villkor ett övertagande från sällskapets sida av statens livräddningsstationer inom ifrågavarande kustområden framdeles måtte äga rum.

I skrivelse den 20 april 1943 har *lotsstyrelsen* underställt Kungl. Maj:t fråga om Svenska sällskapets för räddning av skeppsbrutne övertagande av verksamheten vid lotsverkets livräddningsstationer på Gotland.

Efter att hava erinrat om vad tidigare i saken förekommit anför *lotsstyrelsen*:

Lotsstyrelsen har på Gotland tre livräddningsstationer, belägna vid Skärsände på Fårö, vid Faludden på Gotlands ostkust och i Visby, samtliga utrustade med envar en roddlivbåt samt stationen i Visby dessutom med raketapparat. För budgetåret 1942/43 ha anvisats medel dels för byggande av en motorlivbåt, avsedd att ersätta roddlivbåten vid Skärsände, dels ock för uppförande av nytt båthus och slip för sagda motorlivbåt. Den nya båten beräknas vara färdig och kunna tagas i bruk under nästkommande juni månad. Enligt beslut av innevarande års riksdag ha vidare anvisats medel för en motorlivbåt jämte båthus och slip för en livräddningsstation vid Herrvik på Gotlands ostkust. Sedan denna station färdigställts, avses *lotsverkets* nuvarande livräddningsstation vid Faludden att nedläggas.

Livräddningssällskapet har tre livräddningsstationer inom ifrågavarande kustområde, nämligen vid Hoburg på Gotlands sydligaste udde, på Stora Karlsö samt på Gotska Sandön. Livräddningsstationen vid Hoburg är utrustad med en motorlivbåt, vilken är nybyggd och tagits i bruk innevarande vår. Stationen å Stora Karlsö är utrustad med raketapparat, och å Gotska Sandön håller sällskapet en roddlivbåt med utombordsmotor ävensom raketapparat.

Med förmälan att livräddningssällskapet numera erbjudit sig att, sedan livräddningsstationerna vid Skärsände och Herrvik utrustats med var sin motorlivbåt med tillhörande anordningar, för framtiden underhålla och betjäna dessa stationer utan kostnad för staten, under förutsättning att *lotsverket* ställde materielen kostnadsfritt till sällskapets förfogande, anför *lotsstyrelsen* i fråga härom vidare följande.

Vad angår livräddningsstationen i Visby är densamma, såsom framgår av vad förut sagts, utrustad med roddlivbåt och raketapparat. I likhet med *lotsverkets* övriga roddlivbåtar är den vid Visby stationerade av hög ålder. Det hade tidigare förutsatts, att denna roddlivbåt liksom roddlivbåtarna vid Skärsände och Faludden skulle utbytas mot motorlivbåtar. Med hänsyn till numera vunnit erfarenhet anser emellertid *styrelsen*, att verksamheten vid Visby livräddningsstation kan på ett fullt betryggande sätt upprätthållas utan särskild livbåt, under förutsättning att vid förekommande behov hjälp i stället kan lämnas av lotsbåten vid Visby lotsplats. Den nuvarande lotsbåten är emellertid icke lämplig för ändamålet. Inom en nära framtid torde behov uppkomma att anskaffa en ny lotsbåt till lotsplatsen i Visby, och denna bör då konstrueras så, att den jämväl kan tagas i anspråk för livräddningsändamål. Tills en dylik lotsbåt blir anskaffad, bör den nuvarande roddlivbåten vid Visby livräddningsstation bibehållas. I samband med att roddlivbåten indrages är sällskapet villigt att för framtiden utan kostnad för staten underhålla och betjäna raketmaterielen vid livräddningsstationen i Visby, under förutsättning att sagda materiel kostnadsfritt ställes till sällskapets förfogande.

Lotsstyrelsen framhåller slutligen, att lotsverket, därest livräddningssällskapet övertog verksamheten vid lotsverkets livräddningsstationer på Gotland, skulle befrias från kostnaderna för stationernas underhåll och drift, samt tillstyrker med hänsyn härtill att sällskapets därutinnan gjorda erbjudande antages.

Vid lotsstyrelsens skrivelse är fogat ett inom styrelsen uppgjort förslag till överenskommelse mellan staten och sällskapet i fråga om ett dylikt övertagande, att i likhet med det förut träffade avtalet gälla tillsvidare. Beträffande nu ifrågavarande förslag till överenskommelse må, utöver vad som redan framgår av det anförda, framhållas, att i förslaget intagits en bestämmelse om skyldighet för sällskapet att hålla den materiel, som skulle ställas till sällskapets förfogande, brandförsäkrad till betryggande värde. För skada eller förlust, som må drabba staten tillhörig materiel utan att sällskapet eller dess personal brustit i normal aktsamhet vid handhavande och vård av materielen och som ej täckes av försäkring, varom nyss sagts, skall staten ansvara, därest skadan eller förlusten ej är att anse såsom ringa.

Jag tillstyrker, att lotsstyrelsen bemyndigas träffa överenskommelse med Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutne rörande övertagande från sällskapets sida av verksamheten vid lotsverkets livräddningsstationer på Gotland i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag i ämnet. Medgivande till dylikt bemyndigande torde emellertid böra inhämtas av riksdagen. Då den nya, för Skärsände livräddningsstation avsedda motorlivbåten beräknas vara färdig i juni innevarande år och det är lämpligt att sällskapet redan från början får handhava skötseln av denna båt, synes ärendet böra föreläggas den nu församlade riksdagen.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att Kungl. Maj:t må bemyndiga lotsstyrelsen att träffa avtal med Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutne i huvudsaklig överensstämmelse med i det föregående angivet förslag rörande övertagande från sällskapets sida av verksamheten vid lotsverkets livräddningsstationer på Gotland.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition skall avlätas till riksdagen av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Ivar Müller.